

Nota van beantwoording

Transitievisie Warmte Weesp

Oktober 2021

Inhoud

1 Inleiding	3
1.1 Ter inzagelegging en procedure	3
1.2 Opbouw en samenvatting van de nota.....	4
2 Wet- en regelgeving	5
2.1 Zienswijzen.....	5
2.2 Samenvatting zienswijzen	5
2.3 Reactie zienswijzen.....	5
2.4 Wijzigingen	6
3 Kosten.....	7
3.1 Zienswijzen.....	7
3.2 Samenvatting zienswijzen	7
3.3 Reactie zienswijzen	7
3.4 Wijzigingen.....	8
4 Participatie	9
4.1 Zienswijzen	9
4.2 Samenvatting zienswijzen.....	9
4.3 Reactie zienswijzen.....	9
4.4 Wijzigingen	10
5 Algemene opmerkingen over de visie:	11
5.1 Zienswijzen.....	11
5.2 Samenvatting zienswijzen	11
5.3 Reactie zienswijzen	11
5.4 Wijzigingen	12
6 Overige opmerkingen/ vragen:	13
6.1 Zienswijzen	13
6.2 Opmerking/vraag en reactie/antwoord	13

1 Inleiding

1.1 Ter inzagelegging en procedure

De ontwerp Transitievisie Warmte Weesp (hierna TVW) heeft van 1 september tot 14 september 2021 ter inzage gelegd voor het indienen van zienswijzen.

Er zijn uiteindelijk 9 zienswijzen ingediend. In het proces van de totstandkoming van de TVW bleken veel Weespers bereid om mee te praten over de uitgangspunten, onderzoeksresultaten en uitvoeringsvragen. Het gemeentebestuur van Weesp is blij met deze betrokkenheid en concludeert dat door deze input de TVW aan kwaliteit en zeggingskracht heeft gewonnen en hopelijk ook aan draagvlak binnen de Weesper gemeenschap.

De formele inspraak op de TVW was niet het eerste moment dat inwoners werden betrokken. Tijdens het opstellen van de TVW is veel aandacht gegeven aan de belangen van Weespers. Een aantal betrokken inwoners is in meerdere fases betrokken geweest tijdens het proces. De zienswijzen zijn ingediend door individuele bewoners van Weesp. Het gemeentebestuur dankt alle indieners voor hun bijdrage en hoopt dat de betrokkenheid van de indieners nog lang door zal gaan.

In deze Nota van Beantwoording worden de zienswijzen samengevat en wordt vervolgens aangegeven of en zo ja tot welke aanpassing in de TVW ze geleid hebben. Per thema is aangegeven welke zienswijzen bij dat thema zijn behandeld. De indieners hebben bij de bevestiging van hun indiening een nummer ontvangen waarmee de zienswijze is opgenomen in het systeem van de gemeente. Dat nummer is ook gebruikt in deze Nota van Beantwoording (NvB). Indieners kunnen hun nummer dus terugvinden in deze NvB. Deze procedure geeft individuele burgers tot op zekere hoogte anonimiteit. De raad beschikt reeds over een overzicht met alle zienswijzen.

Het doel van een zienswijzeperiode is dan ook om iedereen in de gelegenheid te stellen kritische kanttekeningen te plaatsen, aan te geven dat men het ergens geheel niet mee eens is of juist een compliment uit te spreken of te onderstrepen dat men het ergens juist wel mee eens is. Aan dat doel heeft deze zienswijzeperiode voldaan.

Hierbij dient aangetekend dat daarbij steeds voor ogen gehouden moet worden wat het doel is van deze Transitievisie. De TVW laat per buurt zien welk duurzaam alternatief voor aardgas de laagste maatschappelijke kosten heeft en aan welke onderdelen prioriteit gegeven wordt in de vervolgfase na vaststelling van de TVW.

1.2 Opbouw en samenvatting van de nota

De nota is, op basis van de ingediende zienswijzen, onderverdeeld in 3 thema's. Ieder thema is vervolgens opgebouwd uit vier subparagrafen: een opsomming van de relevante zienswijzen aan de hand van nummers; een samenvatting van betreffende zienswijzen en een antwoord van het college.

2 Wet- en regelgeving

2.1 Zienswijzen

190234

190240

2.2 Samenvatting zienswijzen

- 190234: Door wet/regelgeving rondom bijvoorbeeld monumenten, welstand en inspraak wordt verduurzaming veelal tegengewerkt. Monumenten mógen geen glas met hoge isolatiewaarde vanwege (theoretisch) aangezicht, zonnepanelen worden geweigerd in verband met welstand. Duurzaamheid moet integraal, niet als separaat punt.
- 190240: Kortzichtig en ongenueanceerd met gebrek aan aandacht voor de lokale situatie. Aan de ene kant hebben we te maken met een Welstand commissie die geen enkele medewerking wenst te verlenen in gebieden waar beschermd stad gezicht aan de orde is en aan de andere kant drang voor een energie transitie. Als bewoner zit je daar tussen en moet maar afwachten wat er beslist gaat worden.
De visie is incompleet en met erg weinig aandacht voor wat er mag en kan. Enige verandering aan de buitenzijde van een huis in beschermd stad gezicht mag niet, dus b.v. geen zonnepanelen op het dak, terwijl isolatie van binnenuit bijna onmogelijk is en van buiten niet mag want dat verandert het uiterlijk. Er wordt gesteld dat Weesp van het gas moet en gaat maar wat de mogelijkheden en alternatieven zijn is niet duidelijk. Als huiseigenaar weet je niet waar je aan toe bent en wat je moet doen.

2.3 Reactie zienswijzen

Het klopt dat het voor monumentale panden een grote opgave is om te verduurzamen. Veel van deze gebouwen zijn zo oud dat zij het basisniveau isolatie misschien nooit helemaal kunnen bereiken. Enerzijds omdat dat dat vanwege de bouwkenmerken onmogelijk is, anderzijds omdat wet- en regelgeving aanpassingen aan de woning op dit moment simpelweg onmogelijk maakt. Voor elke gebouweigenaar geldt dat we zoveel mogelijk te treffen maatregelen stimuleren, maar we verplichten niks. In de buurten met veel monumentale en oude panden (het Centrum en Herensingelkwartier) verwachten we dan ook dat duurzaam gas de eindoplossing wordt. Op die manier verandert er weinig aan de binnen- en buitenkant van de woning, maar is er wel een duurzaam perspectief ter vervanging van aardgas.

Een belangrijke nuance bij in de Transitievisie Warmte is bovendien dat de toekenning van een warmteoptie in een buurt zelden betekent dat de hele buurt volledig op één warmteoptie over gaat. Om uiteenlopende redenen kunnen gebouweigenaren kiezen voor andere warmteopties dan de optimale warmteoptie in een buurt. Oudere bebouwing in nieuwere buurten kunnen daarom afwijken van de dominante warmteoptie in sommige buurten, als deze optie niet kan voorzien in

de warmtevraag van oudere bebouwing. Op deze manier willen we recht doen aan de verschillen binnen buurten.

2.4 Wijzigingen

Er is een passage toegevoegd over oude en monumentale gebouwen in paragraaf 3.2

3 Kosten

3.1 Zienswijzen

190238
190239
190240
189894
189937

3.2 Samenvatting zienswijzen

- 190238: Ik ben voor maar zou het zelf niet kunnen betalen.
- 190239: Als er keuzevrijheid is en de kosten haalbaar dan zou het kunnen.
- 190240: Het is te laat om te starten met een uitvoeringsplan wanneer een buurt aan de beurt is. Eigenaren van huizen moeten minstens 10 jaar vooruit denken in verband met investeringen, denk hierbij aan CV ketels, warmwater voorziening et cetera. Met een plan komen als een buurt aan de beurt is, is dus niet tijdig als Weesp in 2030 van het gas af wil en voor veel huiseigenaren zal dat tot onoverkomelijke financiële problemen lijden.
- 189894: Het is prima om het milieu te verbeteren maar het moet wel betaalbaar en reëel zijn. Van het gas af is vooral bij niet geïsoleerde oudere woning een probleem, omdat er dan vaak een ingrijpende verbouwing nodig is, die al snel boven de 50.000 a 70.000 Euro uit komen. Deze kosten zijn vaak voor deze bewoners. Ook voor oudere mensen is het vaak financieel niet haalbaar; een lening is voor 65+ moeilijk haalbaar en ook wil je deze ouderen ingrijpende verbouwingen niet aandoen. Welke bank gaat een hypotheek verstrekken aan deze groep? Het kan toch niet zo zijn dat je gedwongen wordt om zo'n grote investering te doen. De kosten zijn in ieder geval meer dan wat er in de visie wordt aangegeven. Want zijn bijv. ook onderstaande kosten mee berekend? Zoals: bouwvergunningen, nieuwe kozijnen + schilderwerk daarvan om goed geïsoleerd glas in te monteren, pannen om te koken, extra elektrisch groepen, etc.
- 189937: Waar van de burger investeringen wordt gevraagd, wordt geopperd dat er wellicht dwangmiddelen gebruikt zullen worden om dit af te dwingen, en dat voor sommige zaken achteraf subsidie zou kunnen zijn. Dit is zeer ongewenst; het is veel respectvoller als de burger in dezen ontzorgd kan worden en zonder zelf de portemonnee te hoeven trekken of voor bouwopzichter te spelen energiebesparende maatregelen kan laten uitvoeren.

3.3 Reactie zienswijzen

Afhankelijk van het type woning, het bouwjaar, de voorgestelde eindoplossing en maatregelen die al eerder zijn genomen kunnen de kosten van de transitie behoorlijk uiteen lopen. Voor oudere, met name monumentale, woningen is het niet economisch rendabel om over te stappen op een volledig gasvrij alternatief. Daarom hebben we het Centrum, Herensingelkwartier en Buitengebied

aangemerkt als gebieden waarbij we zoveel mogelijk gas willen besparen door isolatie, hybride warmtepompen en aardgasvrije alternatieven daar waar mogelijk. Vanwege de grote diversiteit binnen deze groep gebouwen is niet op voorhand te zeggen welke maatregel economisch rendabel is. Dat verschilt per gebouw.

We leggen geen dwingende maatregelen op. Wel willen we inwoners stimuleren om op natuurlijke momenten maatregelen te treffen om energie te besparen. We geven in deze transitievisie inzicht in de bandbreedtes van de kosten (van isolatiemaatregelen en de overstap naar een aardgasvrije oplossing) die landelijk bekend zijn waarin we zoveel mogelijk direct aan de aardgasvrije transitie gelinkte kosten meenemen.. We doen nog geen uitspraken doen over wie deze (verdeling van) kosten op zich neemt. De Europese Unie en de Rijksoverheid zijn er zich van bewust dat er geld beschikbaar moet komen om deze omslag betaalbaar te houden. Het uitgangspunt van de gemeente Weesp is dat de transitie betaalbaar moet blijven, ook voor ouderen.

In onze berekeningen gaan we uit van de totale maatschappelijke kosten. Laagste maatschappelijke kosten zijn de totale kosten van de maatregelen aan de gebouwen, aan de infrastructuur en aan de bron, productie en levering van energie om een buurt aardgasvrij te maken. Daarbij worden niet alleen de investeringen, maar ook onderhoud en operationele kosten meegenomen, inclusief de energierekening van de eindgebruiker, gedurende een periode van 30 jaar. Het kan altijd zo zijn dat er specifieke kosten niet zijn meegenomen, maar over de hele breedte hebben we zoveel mogelijk kosten meegenomen, waaronder elektrische groepen en kozijnen.

In deze visie spreken we het doel uit om in 2040 aardgasvrij te zijn, maar we willen niet wachten. Daarom gaan we komende jaren aan de slag met energiebesparing en spreken we de verwachting uit dat we voor 2030 kunnen starten met het ontwikkelen van een warmtenet, mits dat ook haalbaar is. Dat onderzoeken we in een apart traject na vaststelling van deze visie.

3.4 Wijzigingen

Geen

4 Participatie

4.1 Zienswijzen

- 190234
- 190239
- 189894

4.2 Samenvatting zienswijzen

- 190234: Naast dat merendeel van bewoners spreekt namens hun portemonnee, is de opvatting rondom duurzaamheid behoorlijk onderhevig aan generationele verschillen. Zie bijvoorbeeld de houding jegens windmolens voor duurzame opwekking en de 'NIMBY'-houding van veel -met name oudere- insprekers bij participaties. Nieuwe/jongere inwoners van Weesp hebben niet de tijd deel te nemen aan sessies op tijdstippen wanneer kleine kinderen naar bed moeten. Oudere inwoners preken voor eigen gewin, maar vergeten dat ook hun kinderen wellicht kinderen in een groen, duurzaam en veilig Weesp willen laten opgroeien.
- 190239: Dat lijkt mij niet meer dan logisch dat de buurtbewoners meedenken. Echter hopelijk neemt de gemeente dit deze keer wel een serieus en niet als wassen neus
- 189894: De wijze waarop het tot op heden gaat, geeft niet de indruk dat je als bewoner echt inspraak hebt. Kritische vragen worden ontweken of niet behandeld. Ook is de groep die deelneemt aan de sessies en de groep (ca. 200) die de enquête hebben ingevuld niet representatief voor een bevolking van 20.000. Vaak zijn dit ook de mensen die de "Transitie Warmte" een warm hart toedragen en niet de bewoners die opgescheept gaan worden met hoge kosten. Hetgeen niet wil zeggen dat ik tegen de transitie ben; maar moet wel zodanig plaatsvinden dat het reëel en haalbaar is. Het zou mooi zijn dat alle door inwoners ingebrachte vragen/meningen en de daarop aangegeven antwoorden, ook die van de chats, worden verzameld en geregistreerd en dat er middels een publicatie in bijv. de Nieuwe Weesper een link wordt aangegeven zodat een groter deel van het publiek kan kijken wat er gaande is.

4.3 Reactie zienswijzen

We hebben tijdens het proces op meerdere momenten en via verschillende kanalen inwoners proberen te betrekken. We hebben ons daarbij ook gerealiseerd dat deze groep niet representatief is voor Weesp. Desalniettemin hebben we wel vragen beantwoord en zorgen aangehoord die van invloed zijn geweest op de visie. De sfeer tijdens deze inwonersbijeenkomsten was over het

algemeen positief, maar ook kritisch. Het zwaartepunt van participatie binnen de warmtetransitie vindt echter niet plaats tijdens de visieperiode, maar in de periode daarna: tijdens de buurt- en wijkuitvoeringsplannen. Naast algemene communicatie over de voortgang van de transitie zullen we in elk Wijk- of Buurtuitvoeringsplan een participatieplan opstellen, waarbij we inzetten op voldoende informatievoorziening en het regelmatig communiceren over de warmtetransitie. Dit is een belangrijke onderdeel van de uitvoering na vaststelling van de Transitievisie Warmte.

We zullen bij het opstellen van onze participatiestrategie proberen zoveel mogelijk verschillende Weespers te betrekken, ook jongeren.

4.4 Wijzigingen

Geen

5 Algemene opmerkingen over de visie:

5.1 Zienswijzen

190236

190237

189894

189937

5.2 Samenvatting zienswijzen

- 190236, 190237: Ik ga akkoord met de Transitievisie Warmte.
- 189894: Ik ben het volstrekt oneens met de voorgestelde All Electric oplossing voor de buitengebieden. In de Lage Klompweg (waar wij wonen) en Horn staan rijtjes woningen die oud zijn, nauwelijks geïsoleerd zijn (vaak zelfs geen dubbel glas) en waarbij de woning ingrijpend verbouwd moet worden om het voldoende te isoleren. Deels zijn er zelfs halfsteens muren, en een te kleine ruimte om aan binnenzijde te isoleren en om warmtepompen te installeren.
- 189937: In algemene zin sta ik niet afwijzend tegenover de visie. Wel verbaast het mij dat de al in de negentiger jaren voorbereide aansluiting van het warmtenet van Amsterdam Zuidoost (in de betonnen put, direct naast het kanaal en de spoorbrug) niet benoemd wordt als mogelijke bron voor industriële restwarmte. Er lijkt een zekere logica te zitten in hoe de warmteopties nu op de kaart in de visie staan als beste optie per buurt. Toch komt niet al te duidelijk naar voren dat in alle wijken moet worden begonnen met isoleren, installeren (van zonnepanelen) en (deels) overgaan op elektrisch verwarmen. Het bedrijf Stroomversnelling heeft bijvoorbeeld een prachtig systeem in portefeuille dat bestaat uit een 350 v gelijkstroominstallatie conform NPR 9090 voorzien van een thuisaccu, zonnepanelen, en een luchtwarmtepomp. Dit zou voor veel Weesper woningen in alle wijken een uitkomst zijn.

5.3 Reactie zienswijzen

In het concept-document voorafgaand aan de terinzagelegging was all-electric nog de voorkeursoplossing voor de buitengebieden. Naar aanleiding van de plenaire inwonersbijeenkomst en het inwonerspanel hebben we het transitiepad voor buitengebieden echter aangepast. Dat geldt dus ook voor de Lage Klompweg en Horn. In het document dat ter inzage lag was deze wijziging al toegepast: de voorkeursoplossing is nu maatwerk vanwege de grote diversiteit aan gebouwen, verspreid langs de Vecht of dieper in de polder en niet (meer) all-electric. Voor de woningen in het buitengebied geldt dat op meer individueel niveau naar de meest passende warmteoptie gezocht moet worden. Uiteraard wordt er bij de herijking van de Transitievisie Warmte gekeken naar innovaties die mogelijk ook in het buitengebied toe te passen zijn.

We hebben in de transitievisie gekeken naar de mogelijke kansrijke warmtebronnen die zich bevinden binnen de gemeentegrenzen. We zullen in het vervolgproces mede onderzoeken of aansluiting op het een bestaand warmtenet in Amsterdam kansrijk is.

In de transitievisie zeggen we dat isoleren en besparen de basis vormt. We gaan in de visie niet in op specifieke technische eindoplossingen, maar welke infrastructuur in het eindbeeld het meest waarschijnlijk lijkt. Het voorbeeld van de Stroomversnelling is toepassing van elektrisch verwarmen. Dat past dus in buurt of bij woningen die al zo goed zijn geïsoleerd dat een overstap naar een all-electric oplossing mogelijk is. We blijven in de visie bewust weg van een specifieke technische uitwerking.

5.4 Wijzigingen

Geen

6 Overige opmerkingen/ vragen:

6.1 Zienswijzen

190238

189894

6.2 Opmerking/vraag en reactie/antwoord

190238:

- Opmerking: Zonnepanelen, betere isolatie, raam isolatie voor in de zomer moeten onderdeel uitmaken van een Uitvoeringsplan.
 - Reactie: We proberen al voordat we met uitvoeringsplannen aan de slag gaan deze maatregelen te stimuleren in samenwerking met het Duurzaam Bouwloket en Duurzaam Weesp. We zullen er ook in de fase daarna aandacht voor hebben.
- Vraag: Is het elektriciteitsnet wel berekend op de overgang in NL? Er is nu al een wachtrij voor aansluiting bij nieuwe woningen
 - Antwoord: Liander heeft nu en de komende jaren te maken met een grote stijging van het stroomverbruik in de gemeente Weesp. Uitbreiding van het huidige transformatorstation ten zuiden van Weesp gelegen in het groengebied ten zuiden van de Gooilandsweg is noodzakelijk. Ook is de bouw van een nieuw transformatorstation aan de noordzijde van Weesp noodzakelijk, mede gezien de ontwikkeling van Weespersluis. We hebben regelmatig contact met de netbeheerder om de plannings van verschillende ontwikkelingen op elkaar af te stemmen. Liander heeft ook deelgenomen in de werkgroep.

189894:

- Vraag: Gaat er ook warmte gebruikt worden uit hout gestookte centrales, die vanwege de fijnstof zeer schadelijk zijn voor je gezondheid en die bovendien ook onnodige houtkap veroorzaken, zoals die in Diemen? Dan liever kerncentrales, dan hebben we ook niet meer de milieuvervuiling van windmolens en weilanden vol met zonnepanelen, die we in China kopen en daarmee de vervuiling in dat land helpen in stand te houden. En vooral zonnepanelen op daken.
 - Antwoord: We kijken voornamelijk naar bestaande lokale warmtebronnen, maar ook naar eventuele aansluiting op het warmtenet van Amsterdam.
- Vraag: Het risico op Legionella bacterie wordt hoger met de lage temperatuur van de warmtepompen?
 - Antwoord: Er zijn wettelijke eisen aan warmwatervoorzieningen waaraan ook (woningen met) warmtepompen moeten voldoen. Tapwater, wat uiteindelijk in de douche en kraan wordt gebruikt, wordt altijd gegarandeerd met 55 graden aan een tappunt geleverd, oftewel: legionellavrij. Het risico wordt daarmee niet groter.

- Opmerking: Vaak is de ruimte in deze huizen zeer beperkt, zodat er geen ruimte is voor warmtepompen. In ieder geval bij ons huis. Warmtepompen nemen veel meer ruimte in dan een C.V. ketel. Rendement van warmtepompen is lager dan die van een C.V.. Het is dan ook de vraag of je het wel warm krijgt en ook warm kan douchen met water van 45 graden. Een niet goed geïsoleerde woning is nauwelijks goed te verwarmen en je kan niet in een korte tijd de temperatuur aanpassen, zoals bij een gas CV. Waarbij de stooktemperatuur 90 graden is. Als de bewoners (die veelal geen verstand van warmtepompen hebben) zelf moeten kiezen dan is het hun eigen schuld wanneer deze niet functioneren.
 - Antwoord: Een woning moet aan een aantal criteria voldoen om comfortabel warm te stoken en om warm tapwater te genereren. We raden dus ook af om een warmtepomp te installeren in een slecht geïsoleerde woning. De ruimtevraag kan ook een beperkende factor zijn. Via het Duurzaam Bouwloket kan je je als inwoner kosteloos laten informeren.